

HAAGAN SEURAKUNTANEUVOSTON LAUSUNTO HELSINGIN SEURAKUNTAYHTYMÄN KIINTEISTÖ- JA TILASTRATEGIASTA

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimintaa ohjaavat kirkkolaki ja kirkkojärjestys, joista jälkimmäisessä todetaan, että *”Seurakunnalla tulee olla kirkko. Tuomiokapitulin luvalla seurakunta voi käyttää kirkkonaan toisen seurakunnan tai muun yhteisön kirkkoa.”* (KJ 3 52 §) Seurakuntaneuvoston näkemys on, että tämän pykälän velvoittavuus ja siitä poikkeamiseen vaadittava tuomiokapitulin päätös tulee kirjata molempiin strategiaihin selkeästi.

Rohkeasti yhdessä -hankkeessa koostettu tilannekuva pääkaupunkiseudun seurakuntatodellisuutta koskevista ja eri tavoin haastavista ilmiöistä on seurakuntaneuvoston mielestä edelleen ajankohtainen ja relevantti pohja kiinteistö- ja tilastrategialle. Ilmiöitä tulee kuitenkin uudelleen arvioida strategiakauden ajanakin, koska esimerkiksi ilmiöihin kirjatut toimitusten väheneminen ja maallistuminen eivät ole yksinomaan tilatarpeita vähentävä tai seurakuntatyötä negatiivisesti haastava asia. Toimitusten määrä vaihtelee Helsingissä alueittain ja esimerkiksi hautaan siunaamiset eivät välttämättä vähene kaikkialla. Tällä hetkellä on myös jo nähtävissä maallistumisen rinnalla uutta hengellisyyden kaipuuta, jonka myötä kirkkoon liitytään uudelleen tai ensimmäistä kertaa rippikoulun ja aikuiskasteen kautta.

Strategian jakaminen kahteen osaan, kiinteistö- ja tilastrategiaan, on hyvä ja kokonaisuutta selkeyttävä ratkaisu. Strategioiden tavoitteet on määritelty hyvin ja kattavasti, jolloin ne tukevat luottamushenkilöiden mahdollisuuksia tehdä perusteltuja ja yhdessä sovittujen strategialinjausten mukaisia päätöksiä.

Strategioiden sisältö on kattava ja niihin kirjatut keskeiset linjaukset ovat seurakuntaneuvoston näkemyksen mukaan selkeitä. Seurakuntaneuvosto esittää, että alussa mainittuun kirkkojärjestyksen 3 luvun 52 §:n pykälään liittyen sekä kiinteistö- että tilastrategiaan on syytä kirjata, että kirkkokiinteistöihin liittyvissä päätöksentekoprosesseissa tulee aina pyytää ennen lopullista päätöstä seurakuntaneuvoston lausunto. Tilastrategiaan toivoisimme lisättävän, että tilastrategian toteutumista koskevassa vuosittaisessa arvioinnissa pyydetään arvio myös tilankäyttäjiltä ja tätä varten laaditaan napakka ja lyhyt palautelomake.

Kiinteistövarallisuuden luokittelu on selkeä, ymmärrettävä ja päätöksentekoa helpottava. Kirkkojen luokittelun kohdalla seurakuntaneuvoston mielestä olisi syytä huomioida se, että kuinka monta kirkkorakennusta kullakin seurakunnalla on ja nostaa A-luokkaan myös muita kuin ns. maamerkkikirkkoja.

Seurakuntatilojen tarkasteleminen koko Yhtymän alueen kattavana verkostona on järkevää ja toteutettavissa oleva asia. Näemme tärkeänä sen, että verkoston luomisessa tulee kuulla käyttäjien mielipide ja huomioida paikallisseurakuntatason osaaminen ja tieto, joka ei ole saatavilla vain karttaa lukemalla tai seurakuntajakoa suoraan tarkastelemalla. Strategiaan olisi hyvä kirjata määräaika sille, että millä aikataululla tilaluopumisen jälkeen tila on saanut uusiokäytön tai se on purettu. Tyhjillään vuosikautia seisovat tilat ovat pahimmillaan mainehaitta.

Kirkkojen monikäyttömahdollisuuksien kartoittaminen ja aktiivinen lisääminen on strategisesti perusteltua ja erittäin suotavaa. Tämä ei saa kuitenkaan päätyä siihen, että tiloista piilotetaan tai hävitetään kristillinen symboliikka. Kirkolla ja seurakuntien tiloilla on sekä omista lähtökohdistaan että kulttuurihistoriallisista lähtökohdista perusteltu paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa ja tätä ei tule häivyttää.

Seurakuntayhtymän kiinteistöistä luopuminen ja yhteisten palvelujen toimintojen hajauttaminen on erittäin perusteltu ratkaisu. Seurakuntalaisten tarvitsemien palveluiden sijainnin tulee olla helposti saavutettavissa ja hyvien liikenneyhteyksien varrella. Kokoustiloja löytyy kaikista seurakunnista ja yhtymän muiden toimintojen sijoittelua valmisteltaessa tämän ei tulisi olla prioriteettillistalla, vaan kokoukset tulisi jalkauttaa seurakuntiin. Seurakuntaneuvoston näkemys on, että tämä lisäisi myös luottamushenkilöiden tilatuntemusta laajemminkin ja antaisi tukea tulevien kiinteistö- ja tilapäätösten taustalle.

Leirikeskustoiminnassa tulee meidän mielestämme kiinnittää erityistä huomiota siihen, että yhtymän omistuksessa olevat tilat ovat monikäyttöisiä, hyvässä kunnossa ja niiden ulosvuokrausta oman toiminnan mahdollistamalla ajoilla tehostetaan.

Edellä esitettyjen seikkojen lisäksi seurakuntaneuvosto haluaa kiinnittää huomiota kolmeen tärkeään asiaan. Ensinnäkin tilavuokrien määräytymisperusteissa tulee huomioida tilojen erilaisuus eli kirkkotilan ja esimerkiksi asuinkerrostalon kellarissa sijaitsevan tilan neliöhinnassa tulee olla merkittävä ero. Toiseksi seurakunnan erilaisten tilojen ulosvuokrauksen hinnassa ja periaatteissa tulee huomioida se, että kuka tilaa vuokraa ja mihin tarkoitukseen. Tämän lisäksi tulee huomioida tilojen sijainti ja koko eli esimerkiksi suuren kirkkosalin konserttivuokra ei voi olla suhteessa sama kuin pienemmän lähiöalueella sijaitsevan kirkon. Kolmanneksi tilojen yhteiskäyttövalmisteluissa tulee ottaa huomioon kunkin seurakunnan tilojen määrä ja käyttöaste. Mikäli kirkon tilat ovat jo valmiiksi seurakunnan oman toiminnan, seurakuntalaisten ja alueen verkostojen tehokäytössä, niin yhteiskäyttömahdollisuus ei saa ohittaa jo olemassa olevaa toimintaa.

Haagan seurakuntaneuvoston puolesta Helsingissä 19.8.2024

Mari Mattsson

Kirkkoherra, Haagan seurakunta